

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

14 november 1997

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Herman Suykerbuyk c.s. –

**houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffenen
van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers
om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden : mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels (vanaf 7/10/1997 : de heer Jan Béghin), mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Marc Olivier, Bart Vandendriessche ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Etienne De Groot ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Guy Swennen ;

de heren Wilfried Aers, Felix Strackx ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Plaatsvervangers : de heren Leo Cannaerts, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heren Fred Dielens, Johnny Goos, Jacky Maes ;

de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Stassen.

Andere leden die aan de bespreking deelnamen :

de heer Herman Suykerbuyk, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heer Marino Keulen ;

de heer Jacques Timmermans ;

de heer Joris Van Hauthem.

*Zie :***298** (1995-1996)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nrs. 3 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6 : Advies van de Raad van State
- Nr. 7 : Amendementen

INHOUDSOPGAVE

Blz.

A. Vergaderingen van 20 november en 10 december 1996

1. Toelichting door de heer Herman Suykerbuyk, indiener	4
2. Algemene bespreking	
Bespreking van het advies van de Raad van State (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 2)	6

B. Vergadering van 26 juni 1997

Voortzetting algemene bespreking	8

C. Vergadering van 30 september 1997

Voortzetting algemene bespreking	9

D. Vergadering van 5 november 1997

1. Voortzetting algemene bespreking	10
2. Artikelsgewijze bespreking en stemming	12
3. Stemming over het geheel	15

Tekst aangenomen door de commissie	16
------------------------------------	----

Bijlagen	19
----------	----

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin behandelde het voorstel van decreet van de heer Herman Suykerbuyk c.s. houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffen en van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming, op 20 november en 10 december 1996, op 26 juni, 30 september, 23 oktober en 5 november 1997. De algemene bespreking van het voorstel van decreet werd grotendeels aan de procedurale behandeling gewijd.

A. Vergaderingen van 20 november en 10 december 1996

1. Toelichting door de heer Herman Suykerbuyk, indiener

De werkzaamheden van de Werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog, met name ook van de Spaanse burgeroorlog en voor de getroffen en van de repressie, liggen aan de basis van dit voorstel van decreet. De werkgroep werd op 4 mei 1994 geïnstalleerd in de schoot van de toenmalige Vlaamse Raad. De werkzaamheden van de werkgroep resulteerden in een principe-akkoord onder alle politieke partijen. De aanbevelingen van de werkgroep (zie bijlage 1) werden op 6 april 1995 meegedeeld aan de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement en aan de Vlaamse regering.

Dat had tot gevolg dat de Vlaamse regering in de begroting 1995 een krediet inschreef van 10 miljoen frank voor het wegwerken van sociale en menselijke gevolgen voor slachtoffers van de oorlog, ook van de Spaanse burgeroorlog, en voor de getroffen en van de repressie. Sindsdien werd het krediet telkenjare ingeschreven. In het regeerakkoord 1995-1999 werd gesteld dat de nodige opvolging gegeven zal worden aan de aanbevelingen van de werkgroep.

Aanvankelijk werd gepoogd om aan de aanbevelingen uitvoering te geven via besluit van de Vlaamse regering. Naderhand suggereerde de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, dat een decretale regeling aangewezen was, vermits de tegemoetkoming in hoofde van de gerechtigden een subjectief recht uitmaakt. Vandaar werd het initiatief genomen tot dit voorstel van decreet.

Er was onder de politieke fracties eensgezindheid om over dit voorstel van decreet het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State te vragen. Het advies (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 2) is negatief. De heer Suykerbuyk wordt echter niet overtuigd door de argumenten van de Raad van State.

De werkgroep is voor haar aanbevelingen niet over een nacht ijs gegaan. Men was zich terdege bewust dat er bevoegdheidsproblemen zouden kunnen rijzen. Daarom heeft de werkgroep professor Rimanque, grondwetsspecialist, gehoord over de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden en meer bepaald de bijstand aan personen. Professor Rimanque achtte de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor de regeling die in het huidige voorstel vervat is (zie bijlage 2).

De indiener verwijst ook naar de Commissie van advies over de persoonsgebonden aangelegenheden in 1985 die tot doel had advies uit te brengen over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in deze aangelegenheden. Professoren van verschillende ideologische strekking, nl. professor Rimanque, professor Herman Van Impe, professor Leo Neels en professor Lieven Dupont, waren lid van de commissie (zie Stuk 312 (1984-1985) – Nr. 1). De opmerking van de Raad van State nu over de categoriale benadering is toen nooit te berde gebracht.

Volgens de Raad van State behoort de bedoelde categorie van personen niet tot de categorieën waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is een categoriaal welzijnsbeleid te voeren krachtens artikel 5, § 1, II (bijstand aan personen) van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI).

Vooreerst is de indiener van oordeel dat de Raad van State uitsluitend de nadruk legt op het feit dat in artikel 5, § 1, II van de BWHI "categorieën" worden aangeduid. In 1° (gezinsbeleid), 3° (het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen), 4° (het beleid inzake minder-validen), 5° (het bejaardenbeleid), 6° (de jeugdbescherming) en 7° (de sociale hulpverlening aan gedetineerden) wordt de Vlaamse Gemeenschap inderdaad bevoegd gesteld voor het beleid voor een bepaalde categorie. Onder 2° (maatschappelijk welzijn) is echter geen sprake van categorieën. Dat is niet zonder belang. De Raad van State concludeert daaruit dat de gemeenschappen bevoegd zijn voor de "algemene" benadering van de welzijnsproblematiek, afgezien van de expliciet federaal gebleven

bevoegdheden. Verwonderlijk is wel dat de Raad van State daaruit verder afleidt dat in het welzijnsbeleid niet met categorieën gewerkt kan worden. Die bewering wordt in geen enkel opzicht met argumenten onderbouwd.

Volgens de indiener slaat de categoriale benadering uiteraard op de categorieën onder de punten 1°, 3°, 4°, 5°, 6° en 7°, en niet op 2°, maatschappelijk welzijn, dat algemeen is, maar nergens wordt gesteld dat dit welzijnsbeleid zich niet zou mogen toespitsen op bepaalde categorieën. Als men de redenering van de Raad van State volgt, betekent dit dat men door die restrictieve interpretatie in de toekomst ook in andere materies van bijstand aan personen vastloopt.

De Raad van State concludeert verder uit de parlementaire voorbereiding van de BWHI dat een categoriale benadering ten gunste van getroffen en van de repressie uitdrukkelijk aan de gemeenschappen ontzegd wordt. De Raad van State leidt dat af uit de verwerping van het amendement-Van Ooteghem (Senaat) en het amendement-Schiltz (Kamer van Volksvertegenwoordigers).

Die verwijzing keert zich tegen de Raad van State, oordeelt de indiener. Die amendementen hadden een veel ruimer toepassingsgebied tot voorwerp. Het amendement-Van Ooteghem had tot doel de persoonsgebonden aangelegenheden uit te breiden door aan artikel 5, § 1, II, 7° van de BWHI toe te voegen: "maar met inbegrip van het wegwerken van de sociale gevolgen van de repressie" (Senaat, stuk 434 (1979-1980) – nr. 4). Dat verschilt duidelijk met de inhoud van voorliggend voorstel van decreet.

De Raad van State had er overigens beter aan gedaan niet naar die parlementaire besprekingen te verwijzen. De heer Lallemand, destijds fractieleider van de Parti Socialiste in de Senaat, heeft toen het volgende gesteld:

"Monsieur le Président, le groupe socialiste est d'accord sur l'interprétation que M. André (destijds fractieleider van de PSC, en nu lid van het Arbitragehof – opmerking van de indiener) a donnée de son intention de vote. Il considère que les suites sociales d'une répression sont, en effet, transférées à la compétence des communautés et que les cas individuels doivent être examinés par leurs organes compétents.

Il est bien entendu qu'une telle compétence n'implique pas le pouvoir de modifier la législation relative à la répression de l'incivisme et de modi-

fier les peines édictées par les tribunaux." (Senaat, Parlementaire Handelingen, 1979-1980, blz. 2342)

(Vertaling: Mijnheer de voorzitter, de socialistische fractie gaat akkoord met de interpretatie die de heer André gegeven heeft aan zijn stemverklaring. Hij is van oordeel dat de sociale gevolgen van de repressie inderdaad overgedragen zijn aan de bevoegdheid van de gemeenschappen en dat de individuele gevallen beoordeeld moeten worden door hun bevoegde organen.

Die bevoegdheid impliceert natuurlijk niet de macht om de wetgeving inzake het incivisme te wijzigen en om de straffen te wijzigen die door de rechtbanken uitgevaardigd werden.)

De regering heeft toen overigens geen houding ten gronde aangenomen ten aanzien van dit amendement, of ten aanzien van het amendement-Schiltz, vervolgt de heer Herman Suykerbuyk.

Ook het amendement-Schiltz is ruimer dan de inhoud van dit voorstel van decreet. Het strekte ertoe in artikel 5, § 1, II van de BWHI het punt 7° te vervangen door wat volgt: "De bijstand aan gedetineerden en hun gezin en de desbetreffende nazorg met inbegrip van het wegwerken van de sociale en humane gevolgen van de repressie." (Kamer van Volksvertegenwoordigers, stuk 627 (1979-1980) – nr. 2). De indieners verwezen toen naar een poging tot inventaris vanuit de nationale regering om daarmee het repressiedossier af te ronden. Het ging o.m. over compensatie van pensioenjaren, oorlogsschade, arbeidseretekens enz.

Bij de bespreking van dat amendement in commissie heeft de toenmalige minister van Institutionele Hervormingen overigens gesteld dat het beleid inzake maatschappelijk welzijn voor de gemeenschappen ruim geïnterpreteerd mag worden.

De indiener sluit het bevoegdheidsvraagstuk af met de conclusie dat de Raad van State uit de verwijzing naar de parlementaire voorbereiding van de BWHI een onterechte conclusie trekt.

Het voorliggende voorstel van decreet is legistiek vrij eenvoudig, vervolgt de indiener. Artikel 2 geeft o.m. een definiëring van oorlogsslachtoffers en van getroffen en van de repressie. Artikel 3 bepaalt de voorwaarden waaronder oorlogsslachtoffers en getroffen en van de repressie recht hebben op een geldelijke bijstand. Artikel 4 bepaalt dat betrokkenen bewijs moeten leveren dat ze aan de voorwaarden beantwoorden. Artikel 5 geeft de Vlaamse regering de bevoegdheid voor de uitvoering van

het voorstel van decreet. Artikel 6 handelt over de oprichting van een adviserende commissie.

De indiener dringt aan op snelle goedkeuring van voorliggend voorstel van decreet. Zoniet vreest hij dat het krediet in de begroting 1996 zal vervallen.

2. Algemene bespreking

Bespreking van het advies van de Raad van State (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 2)

De SP-fractie heeft gemeend dit voorstel te moeten steunen in de geest van de overeenstemming in de werkgroep, zegt de heer Jacques Timmermans. Het uitgangspunt daarbij was de bevoegdheid voor de Vlaamse Gemeenschap op te eisen via juridische spijstechnologie. Nu de Raad van State eveneens met juridische spijstechnologie te voorschijn komt, rijzen er bij de SP-fractie twijfels. De fractie plaatst vraagtekens waar de Raad van State ze plaatst. De SP-fractie wenst niet verder steun te verlenen aan dit voorstel, tenzij er voorstellen geformuleerd worden die juridische garanties bieden inzake de bevoegdheid van de gemeenschappen.

De heer Marino Keulen sluit zich daarbij aan. De VLD-fractie meent dat het negatieve advies van de Raad van State niet zomaar genegeerd kan worden. Er is duidelijk een bevoegdheidsprobleem. Wat als een verzoek tot vernietiging van het decreet bij het Arbitragehof wordt ingediend ?

De heer Etienne Van Vaerenbergh repliceert dat adviezen van de Raad van State slechts adviezen zijn. Men kan ervan afwijken. De VU-fractie blijft het voorstel steunen. Iedereen heeft het recht om naar het Arbitragehof te stappen. Dat doet niets af van de politieke wil om iets te regelen.

Volgens de heer Joris Van Hauthem heeft de heer Suykerbuyk terecht op de historiek van dit voorstel gewezen. De werkgroep heeft grondig nagegaan wat binnen de bevoegdheden van de gemeenschappen gedaan kon worden voor de oorlogsslachtoffers en de slachtoffers van de repressie. Het heeft heel wat tijd in beslag genomen om alle fracties op dezelfde lijn te krijgen.

De Raad van State neemt een vreemde bocht op het einde van zijn argumentatie. De tegenargumenten van de heer Suykerbuyk zijn overtuigend, meent de spreker. Bepaalde fracties trekken hun steun voor dit voorstel van decreet terug, zagezegd

wegens het negatieve advies van de Raad van State. De heer Joris Van Hauthem noemt dat een drogreden. Het kan niet dat personen die nu nog hulpbehoevend zijn ten gevolge van de repressie, die jaarlijkse steun van hooguit 20.000 frank niet zouden krijgen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vindt voorliggend voorstel van decreet een goede oplossing voor een beperkt probleem dat al jaren aansleept. Het betreft een tegemoetkoming voor personen die eerherstel gekregen hebben. Het lid is verder van oordeel dat de commissie zich in een patstelling werkt als ze het advies van de Raad van State volgt. De gemeenschappen zouden volgens dat advies alleen bevoegd zijn om een categoriaal welzijnsbeleid te voeren ten aanzien van de in de BWHI opgesomde categorieën van personen. Behandelt deze commissie dan niet vaak materies waarvoor ze niet bevoegd zou zijn ? Het lid denkt b.v. aan het beleid voor homo's en lesbiennes, kinderen... Die categorieën worden immers niet opgesomd in de BWHI.

Het advies van de Raad van State is niet evident, meent eveneens mevrouw Trees Merckx-Van Goey. Ook slachtofferhulp bv. zou volgens de redenering van de Raad van State evenmin tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren. Slachtoffers zijn immers niet als categorie vermeld in de BWHI.

De heer Herman Suykerbuyk beaamt dat. De opmerking van de Raad van State moet ruimer bekeken worden dan binnen de grenzen van voorliggend decreet. Er rijzen twijfels over de gegrondheid van het advies.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verklaart niet gelukkig te zijn met het advies van de Raad van State. De Agalev-fractie wil het voorstel van decreet nog in beraad houden.

Mevrouw Mieke Van Hecke meent dat de commissie een eigen beoordeling van het advies kan hebben. Het advies is niet bindend. Het geheel van de besprekingen in het parlement is belangrijk.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wijst verder op de beperkingen voor de indieners van een voorstel van decreet als het advies van de Raad van State gevraagd wordt. Anders dan voor een ontwerp van decreet hebben de indieners van een voorstel van decreet niet de minste mogelijkheid om hun decreet bij de Raad van State toe te lichten, of om op vragen te antwoorden. De heer Suykerbuyk heeft geen gelegenheid gehad om te wijzen op verkeerde interpretaties door de Raad van State. De

voorzitter merkt verder op dat ook voor ontwerpen van decreet soms afgeweken wordt van het advies van de Raad van State.

De voorzitter meent dat de bevoegdheidsproblematiek overstegen moet worden. In een sereen klimaat was men tot een politieke consensus gekomen om iets voor de oorlogsslachtoffers en de slachtoffers van de repressie te doen. De regering heeft het krediet ingeschreven. Ook bij de begrotingsbespreking 1997 werd dit krediet door niemand in vraag gesteld. De draagwijdte van het voorstel is zo beperkt dat niemand kan stellen dat daardoor onrecht gedaan wordt aan de gebeurtenissen in Wereldoorlog II. Dit voorstel zou op serene wijze een hoofdstuk kunnen afsluiten.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, benadrukt dat beide coalitiepartners in de Vlaamse regering een oplossing willen vinden voor het probleem. Men moet niet blind het advies van de Raad van State volgen, maar het advies kan ook niet lichtvaardig weggevuurd worden, meent de minister. In artikel 2 van het voorstel wordt impliciet een categorie gecreëerd. Daartegenover staat artikel 5, § 1, II, 2° van de BWHI, dat in het verleden dan toch weer de basis geweest is om categorieën te creëren. De minister verwijst naar de desbetreffende opmerkingen van de leden. In ieder geval is het al of niet aanvaarden van een categoriale benadering niet evident. De minister heeft verschillende deskundigen informeel geconsulteerd over het probleem. In tegenstelling tot het standpunt van prof. Rimanque sloot prof. Van Orshoven zich aan bij het advies van de Raad van State. Men bevindt zich dus in een ongemakkelijke situatie. Artikel 2 van het voorstel zou het best anders geformuleerd worden. Er zou bv. gesproken kunnen worden van personen die het slachtoffer zijn van oorlog, repressie en epuratie die zich in een noodsituatie bevinden waarvoor maatschappelijk welzijn bijkomend kan tegemoetkomen.

De minister is wel van oordeel dat de behandeling van dit voorstel van decreet tot een oplossing moet leiden, hetzij via amendementen, hetzij door het indienen van een nieuw voorstel. Enerzijds moet een betere juridische grondslag gegeven worden voor de bevoegdheidsproblematiek, anderzijds moet het voorstel inhoudelijk verfiijnd worden. Begrippen als oorlogsslachtoffer, getroffen en van de repressie moeten verfiijnd worden. Een aantal onduidelijkheden moeten weggewerkt worden. Wat is b.v. de ratio van het leveren van het bewijs van bijzonder nadeel? Betreft dit de personen met

het WIGW-statuuut (weduwen, invaliden, gepensioneerden, en wezen)? Verder is er nog het probleem voor de inwoners van het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest. Decreten inzake persoonsgebonden aangelegenheden kunnen niet rechtstreeks van toepassing zijn op de natuurlijke personen die woonachtig zijn in Brussel. En er zijn nog andere punten die verder uitgewerkt moeten worden.

Kortom, als men dat alles negeert, levert men slecht decreetgevend werk af, concludeert de minister. Op korte termijn moet er wel een oplossing aan het probleem gegeven worden. Het zou een schande zijn dat het Vlaams Parlement meer dan 50 jaar na Wereldoorlog II nog geen positief signaal kan geven aan de slachtoffers van oorlog en repressie. De heer Suykerbuyk stelt dat hij enkel uitstel van de bespreking van dit decreetsvoorstel kan aanvaarden als het op de begroting van 1996 ingeschreven krediet van 10 miljoen overgedragen wordt naar 1997. Daarop stelt de minister voor om via een amendement op het ontwerp van decreet betreffende de uitgavenbegroting 1997 de overdracht van het desbetreffende krediet van 1996 naar 1997 veilig te stellen. Tegelijkertijd kunnen een aantal eminente juristen geconsulteerd worden. Samen met de administratie moet de commissie de inhoudelijke punten beter uitwerken.

De heer Jacques Timmermans, de heer Marino Keulen, de heer Marc Olivier, de heer Herman Suykerbuyk en mevrouw Trees Merckx-Van Goey zijn het voorstel van de minister genegen. De CVP-leden benadrukken dat een oplossing wel snel uitgewerkt moet worden.

De heer Herman Suykerbuyk zal een amendement op de algemene uitgavenbegroting 1997 indienen. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey benadrukt dat alle fracties dan wel dat amendement moeten steunen. De heren Jacques Timmermans, Marino Keulen, Joris Van Hauthem, Etienne Van Vaerenbergh en mevrouw Ria Van Den Heuvel bevestigen dat hun fractie haar steun zal verlenen aan het amendement.

De commissie en minister Luc Martens komen overeen voor Pasen, ten laatste bij de begrotingscontrole 1997, het voorstel van decreet te behandelen. Er worden geen hoorzittingen georganiseerd. De minister verbindt er zich toe om professor Rimanque en professor Van Orshoven en eventueel een andere jurist schriftelijk om advies te vragen. Dat advies zal zo snel mogelijk aan de leden van de commissie bezorgd worden.

B. Vergadering van 26 juni 1997

Voortzetting algemene bespreking

De heer Herman Suykerbuyk verwijst naar de nota van de professoren Rimanque en Van Orshoven over het voorliggend voorstel van decreet (zie bijlage 3). Op de laatste vergadering had de commissie besloten dit bijkomend advies te vragen naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State. Op basis van dit advies heeft de heer Suykerbuyk amendementen ingediend waarin gepoogd wordt aan de opmerkingen van de Raad van State tegemoet te komen (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 3).

Bij sommigen leeft blijkbaar de vraag om de tekst nog te wijzigen. De tekst kan volgens de spreker nog verijnd worden via (sub)amendementen. De spreker vraagt wel dat de behandeling van dit voorstel van decreet niet sine die uitgesteld wordt. Hij vraagt dat de bespreking tenminste na het zomerreces hernomen en voltooid wordt. Aan de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, vraagt de spreker of hij kan bevestigen dat de hele Vlaamse regering achter dit voorstel van decreet blijft staan, ook met de voorgestelde wijzigingen in de ingediende amendementen.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, antwoordt dat in de regering de wil blijft bestaan om conform aan het regeerakkoord gevolg te geven aan de aanbevelingen van de werkgroep voor het wegwerken van de sociale gevolgen van slachtoffers van repressie en epuratie en voor oorlogsslachtoffers. De minister wil de ingediende amendementen toch nog nader bekijken en voorleggen aan de professoren Rimanque en Van Orshoven. Er moet bekeken worden of eventuele (sub)amendementen noodzakelijk zijn. Voor de uitvoeringsbesluiten moet tegelijkertijd naar een concrete invulling gezocht worden. De uitvoeringsbesluiten bij dit decreet moeten op een stevige basis rusten. De minister wil het risico niet lopen dat de Raad van State opmerkt dat de regering geen grondslag heeft voor het uitvaardigen van de uitvoeringsbesluiten.

De heer Jacques Timmermans steunt het voorstel van de minister. De amendementen van de heer Herman Suykerbuyk komen in grote mate tegemoet aan de opmerkingen van de Raad van State, maar er blijven een aantal hiaten. Nadere precisering is nodig. Ten eerste is er onduidelijkheid voor de concrete invulling van de uitvoeringsbesluiten. Ten tweede blijft er het feit dat de Brusselse Vlamingen niet onder de toepassing van dit decreets-

voorstel vallen. Ten derde groeit er binnen de SP-fractie druk om een regeling voor oorlogsslachtoffers en slachtoffers van de Spaanse burgeroorlog te ontkoppelen van een regeling voor slachtoffers van epuratie en repressie. Die koppeling werd aanvankelijk door de SP-fractie in het voorstel ingebracht, maar blijkt emotioneel toch zeer moeilijk te liggen bij de betrokkenen. De heer Jacques Timmermans stelt daarom voor om tegen september een oplossing voor die problemen te zoeken. De SP-fractie kan zich zo snel mogelijk beraden en (sub)amendementen aan de heer Suykerbuyk bezorgen. Hij stelt voor om tegen begin september het advies van de Raad van State te vragen over die (sub)amendementen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever, merkt op dat op het terrein nog veel verkeerde informatie de ronde doet. Het lid verwijst naar het Onafhankelijkheidsfront (zie telefax als bijlage 4) dat stelt dat het voorstel van decreet een verdoken amnestiemaatregel is. Het lid wil dit rechtzetten en onderstrepen dat het hier niet om amnestie gaat, wel om een vergoeding voor mensen die het slachtoffer zijn van bepaalde omstandigheden, zowel oorlogsslachtoffers als getroffenen door de epuratie. De verslaggever verwijst naar artikel 2, 2° en 3° van het decreetsvoorstel. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen meent dat het decreet de nodige zekerheid moet bieden aan alle betrokkenen, waaronder ook diegenen die denken dat ze miskend worden. De uitvoeringsbesluiten moeten dus ook rechtsgeldig zijn. De verslaggever benadrukt echter dat het voorstel van decreet niet te eeuwig en dage uitgesteld mag worden en pleit voor afhandeling bij het begin van het volgende parlementaire jaar.

Mevrouw Brigitte Grouwels vraagt aandacht voor het probleem Brussel. Het is onaanvaardbaar dat dit decreet – zoals zovele – niet van toepassing is voor de Vlamingen in het Brussels-Hoofdstedelijk gebied. Daar moet dringend een oplossing voor gezocht worden. Een oplossing voor dit decreet kan als precedent gelden voor andere dossiers.

De heer Marino Keulen is de mening toegedaan dat er geen ruimte mag zijn voor juridisch-institutionele problemen. Hoewel dit geen decreetsvoorstel is waarmee men populair wordt, moet men de uitdaging durven aangaan. De commissie heeft de morele plicht dit decreetsvoorstel zo snel mogelijk te finaliseren.

De heer Bart Vandendriessche vraagt of de 10 miljoen frank ook in de begroting 1998 ingeschreven wordt en of de kredieten van de vorige jaren over-

gedragen kunnen worden. De minister antwoordt dat op dat vlak geen problemen rijzen.

De heer Herman Suykerbuyk stemt in met het voorstel van de minister. Hij stelt vast dat alle aanwezigen het erover eens zijn het decreetsvoorstel snel en in samenspraak te finaliseren. Hij is niet zo te vinden voor het voorstel van de heer Timmermans om het advies van de Raad van State te vragen over de (sub)amendementen. De spreker vreest vertraging.

De minister is van zijn kant van oordeel dat het best een advies binnen de termijn van drie dagen gevraagd kan worden, en dan niet alleen over de subamendementen, maar ook over de uitvoeringsbesluiten. Hij wil te allen prijze vermijden dat de regering teruggefloten wordt op de uitvoeringsbesluiten. De minister stemt er wel mee in dat de commissie eind september – onder gelijk welke omstandigheden – het voorstel van decreet opnieuw behandelt.

De heer Etienne Van Vaerenbergh steunt de heer Herman Suykerbuyk, maar begrijpt ook de bezorgdheid van de minister. De verschillende fracties en de minister zijn het erover eens het bijkomend advies van de professoren Rimanque en Van Orshoven in te winnen, de (sub)amendementen en uitvoeringsbesluiten samen te bekijken, en dan gezamenlijk voor advies aan de Raad van State voor te leggen.

C. Vergadering van 30 september 1997

Voortzetting algemene bespreking

Op de vergadering van 30 september 1997 bleek dat er problemen waren gerezen voor de redactie van de uitvoeringsbesluiten. De bijkomende (sub)amendementen zijn pas op 22 september ingediend (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 4).

De minister wil een oplossing voor het dossier vinden. De minister zal hoe dan ook de uitvoeringsbesluiten aan de Raad van State moeten voorleggen en wenst daarom een solide decretale basis voor die besluiten. Hij wil voorkomen dat het naderhand onmogelijk blijkt de uitvoeringsbesluiten van kracht te laten zijn.

De heer Jacques Timmermans doet namens de SP-fractie het volgende voorstel. Een laatste tijdsspanne moet de minister de mogelijkheid bieden de uitvoeringsbesluiten op een degelijke basis uit te wer-

ken. Over de partijen heen is overeengekomen aan dit dossier geen symboolfunctie te geven. Het gaat er wel om bepaalde asociale gevolgen weg te werken. Men moet dus een minimale zekerheid hebben dat het decreet uitvoering kan krijgen. Voor het herfstreces moet alles gefinaliseerd worden. Verder stelt de SP-fractie voor om intussen de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers te consulteren over het voorstel van decreet. Er bestaat een wettelijke procedure dat die Hoge Raad geconsulteerd moet worden voor alle aangelegenheden die de oorlogsslachtoffers aangaan. De procedure geldt volgens de spreker ook voor decreten. Mevrouw Riet van Cleuvenbergen heeft in de vorige vergadering de aandacht getrokken op misvattingen die over het voorstel van decreet leven, o.m. bij het Onafhankelijkheidsfront. Van een hoorzitting met de Hoge Raad kan gebruik gemaakt worden om ook het Onafhankelijkheidsfront uit te nodigen, zodat alle misvattingen de wereld uitgeholpen kunnen worden.

De heer Herman Suykerbuyk gaat akkoord met dit voorstel. De spreker wijst er verder op dat niemand op voorhand kan zeggen of een tekst de toets van het Arbitragehof zal doorstaan. De spreker heeft er niets op tegen dat de tekst van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten en het voorstel van decreet op eenzelfde moment gefinaliseerd worden.

De heer Marino Keulen treedt de heer Timmermans bij. Uitvoeringsbesluiten en amendementen kunnen tegelijkertijd aan de Raad van State voorgelegd worden. Het dossier moet op een degelijke basis gefinaliseerd worden, tot en met de uitvoeringsbesluiten.

De heer Herman Suykerbuyk heeft geen bezwaar tegen advisering door de Raad van State, met dien verstande dat het voorstel gefinaliseerd wordt eind oktober, met of zonder advies. De heer Marino Keulen beaamt dat.

De heer Joris Van Hauthem neemt aan dat men een goede decreetgeving nastreeft. Toch begrijpt de spreker niet waarom nog het advies van de Raad van State gevraagd moet worden. Reeds in de Werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog met name ook van de Spaanse burgeroorlog en voor de getroffen van de repressie, is gebleken, o.m. op basis van een nota van professor Rimanque (zie bijlage 2), dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is in deze materie.

De spreker begrijpt niet dat daaraan nog getwijfeld wordt.

Als er een wettelijke verplichting bestaat een advies aan de Hoge Raad te vragen, dan moet dat maar gevraagd worden, vervolgt de heer Van Hauthem. Dat kan echter schriftelijk gebeuren. Waarom moet daarvoor een hoorzitting georganiseerd worden? Om de misverstanden weg te werken kan evengoed het verslag van de commissiewerkzaamheden opgestuurd worden. Als er toch een hoorzitting georganiseerd wordt, wil de spreker ook een vertegenwoordiging van de repressieslachtoffers horen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel onderschrijft namens de Agalev-fractie het voorstel van de SP-fractie. Het lid benadrukt dat het dossier wel afgewerkt moet zijn voor het einde van het jaar. Er moet vermeden worden dat het desbetreffende krediet niet weer naar de begroting van het volgende jaar overgeheveld moeten worden.

De heer Wilfried Aers ergert zich aan de zoveelste vertraging in dit dossier. Hij vraagt algemene onvoorwaardelijke amnestie.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey, voorzitter, vindt het een ongewone procedure om het advies van de Hoge Raad in te winnen via een hoorzitting. Het advies kan schriftelijk meegedeeld worden. De heer Jacques Timmermans antwoordt dat dat ook de bedoeling was, maar gezien de bestaande misverstanden dacht hij aan een hoorzitting. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey verwijst daarop naar de afspraak in commissie (zie blz. 7 van dit verslag) dat er geen hoorzittingen georganiseerd worden. De voorzitter benadrukt dat het advies binnen de vooropgestelde timing gevraagd moet worden, d.w.z. voor 23 oktober 1997, de laatste commissievergadering voor het herfstreces.

De commissie krijgt het advies het snelst via een hoorzitting, merkt de heer Marino Keulen op. Bovendien voorkomt een hoorzitting misverstanden. De heer Joris Van Hauthem begrijpt niet waarom nu pas opgemerkt wordt dat het advies van de Hoge Raad gevraagd zou moeten worden. Pas toen de SP-fractie zijn oor te luisteren gelegd heeft bij verschillende organisaties voor het opmaken van de amendementen heeft men op die wettelijke verplichting gewezen, antwoordt de heer Jacques Timmermans. De spreker verwijst naar een artikel in Echo van het NVW (Nationaal Verbond der Weggevoerden en Werkweigerders) (nr. 456/1996) waar de heer G. De Ridder, voorzitter van het NVW, op die verplichting wijst. De heer

Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, wijst erop dat de Raad van State in haar advies nooit verwezen heeft naar een wettelijk verplichte advisering als vormvereiste.

De minister stelt voor om tegen 15 oktober 1997 het voorstel van decreet en de amendementen nader te bekijken en de uitvoeringsbesluiten volledig uit te werken. Dan kan het Vlaams Parlement een spoedadvies aan de Raad van State vragen over het geheel. Tegelijk kan de Hoge Raad om advies gevraagd worden. Einde oktober moet alles gefinaliseerd worden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat het parlement geen advies aan de Raad van State kan vragen over uitvoeringsbesluiten. De minister beaamt dat, maar de tekst van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten kan wel mee opgestuurd worden zodat het voorstel van decreet, met de amendementen, bekeken kan worden in het licht van die uitvoeringsbesluiten. De minister kan de uitvoeringsbesluiten nu nog niet aan de Raad van State voorleggen. Zolang het parlement het decreet niet goedgekeurd heeft, kan de Vlaamse regering de uitvoeringsbesluiten niet goedkeuren.

Er wordt ten slotte beslist dat de commissie op 23 oktober 1997 opnieuw bijeenkomt om het voorstel van decreet te finaliseren. Het advies van de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers wordt tegen die datum gevraagd. Alle fracties komen op 15 oktober 1997 informeel in werkgroep bijeen over het voorstel van decreet, amendementen en uitvoeringsbesluiten. Dan wordt onmiddellijk daarover het spoedadvies van de Raad van State gevraagd. Als het spoedadvies nog niet ingediend is op 23 oktober 1997, komt de commissie begin november bijeen om alles te finaliseren. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey besluit dat het decreet en het uitvoeringsbesluit nog dit jaar van kracht moeten worden.

D. Vergadering van 5 november 1997

1. Voortzetting algemene bespreking

Op 23 oktober 1997 was het advies van de Raad van State over de amendementen, rekening houdend met het ontwerp-besluit van de Vlaamse regering (versie van 10 oktober 1997), nog niet ingediend bij het Vlaams Parlement. Daarom besliste de commissie de verdere bespreking te verdagen naar 5 november 1997.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey, voorzitter, leest het advies van de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers voor (zie bijlage 5). De Hoge Raad eist dat het woord "oorlogsslachtoffers" uit het decreet en alle ermee verband houdende teksten verwijderd wordt. De oorlogsslachtoffers "weigeren op dezelfde voet geplaatst te worden met die welke ertoe bijgedragen hebben van hen oorlogsslachtoffers te maken".

De Raad van State van zijn kant concludeert in zijn spoedadvies (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 6) dat "het geamendeerde voorstel niet kadert in de "algemene" benadering van de welzijnsproblematiek en dus niet kan worden ingepast in het beleid inzake maatschappelijk welzijn waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn".

Met de amendementen is men er niet in geslaagd tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State in zijn eerste advies (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 2), concludeert de heer Jacques Timmermans. De gemeenschappen zijn niet bevoegd. In die omstandigheden steunt de SP-fractie het voorstel van decreet niet. Bovendien is er het advies van de Hoge Raad dat de schrapping eist van het woord "oorlogsslachtoffers". In de geest van het zgn. rapport Bourgeois-Temmerman¹ is de SP-fractie altijd voorstander geweest van een totale regeling voor sociale en menselijke gevolgen voor oorlogsslachtoffers en slachtoffers van epuratie en repressie. Door de schrapping van de oorlogsslachtoffers valt die consensus weg. Ten slotte blijft er het probleem dat de Brusselse Vlamingen niet onder de toepassing van dit decreetsvoorstel vallen. Op zich gaat het om beperkte aantallen, maar het is niet wenselijk een precedent te creëren, in het licht van b.v. federalisering van gezondheidszorgen.

De heer Marino Keulen stelt vast dat de materie nu blijkbaar meer emoties opwekt dan vroeger. Uitgangspunt van de voorgestelde regeling was een oplossing te vinden om deze pijnlijke bladzijde in de geschiedenis te kunnen omslaan. Maar de Raad van State blijft legistische bezwaren opwerpen. De oorlogsslachtoffers willen niet in het decreet opgenomen worden. Om die twee redenen zal de VLD-fractie zich onthouden.

¹ Verslag namens de werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog, met name ook van de Spaanse burgeroorlog en voor de getroffen van de repressie- en epuratielwetgeving, uitgebracht door de heren A. Bourgeois en G. Temmerman (Stuk 290 (1984-1985) – nr. 1)

Mevrouw Ria Van Den Heuvel sluit zich aan en verwijst naar de drie hier al aangehaalde redenen die het moeilijk maken om steun te verlenen aan het voorstel. Namens de Agalev-fractie zal het lid zich dan ook onthouden.

De heer Etienne Van Vaerenbergh is het niet eens met de vorige sprekers. Het advies van de Raad van State en dat van de Hoge Raad zijn tenslotte 'adviezen'. Het komt het parlement toe om ze te beoordelen en uit te maken of ze gevolgd moeten worden of niet. De Vlaamse regering heeft zich overigens ook niet altijd neergelegd bij een negatief advies van de Raad van State. De spreker van zijn kant blijft bij de standpunten van de nota Rimanque-Van Orshoven (zie bijlage 3). Het argument dat de Brusselse Vlamingen niet onder de toepassing van het decreet vallen, overtuigt het lid allerm minst. De regelgeving voor de Brusselse Vlamingen enerzijds en de andere Vlamingen anderzijds wordt nu eenmaal meer en meer verschillend. Dat is inherent aan de staatshervorming. De Brusselse Vlamingen hebben overigens over het algemeen meer rechten omdat ze ook meer nood aan ondersteuning hebben. De heer Etienne Van Vaerenbergh blijft het voorstel van decreet namens de VU-fractie steunen.

De heer Joris Van Hauthem is eveneens de mening toegedaan dat het advies van de Raad van State 'een' interpretatie is, waarbij het het parlement vrijstaat een politiek antwoord te geven. Voor sommige partijen is het advies echter een goed excuus om het voorstel van decreet niet te steunen. Er wordt gezegd dat zonder de oorlogsslachtoffers de consensus verbroken is. Als de oorlogsslachtoffers uit dit decreet geschrapt worden, is dat echter volledig voor rekening van de Hoge Raad te beschouwen. Dit voorstel van decreet heeft niets met amnestie te maken. Het heeft enkel tot doel een kleine tegemoetkoming te geven aan wie op sociaal vlak de gevolgen draagt van oorlog en repressie. Vanuit die optiek was het lid niet zinnens het voorstel te steunen. Nu hij echter de argumenten van de andere sprekers hoort, verandert hij van gedacht en zal hij het voorstel toch steunen.

De heer Herman Suykerbuyk wil er op wijzen dat het niet zijn voorstel van decreet is, maar het voorstel van alle partijen in de werkgroep destijds. Hij had gedacht dat het voorstel een verworvenheid was, gemakkelijk in Vlaamse decreetgeving om te zetten. Het advies van de Raad van State heeft blijkbaar voor een andere wending gezorgd. De indiener verwijst naar zijn tegenargumenten ten aanzien van het eerste advies van de Raad van State (zie blz. 4-5 van dit verslag). Bij de parlementaire besprekingen van de BWHI heeft de heer

Lallemand, destijds fractieleider van de Parti Socialiste in de Senaat, duidelijk gesteld dat de sociale gevolgen van de repressie tot de bevoegdheden van de gemeenschappen behoren. Ook dat is een standpunt waar niet naast gekeken kan worden. De werkgroep heeft destijds professor Rimanque horen toelichten waarom de gemeenschappen wel bevoegd zijn. Professor Rimanque heeft daarbij gewezen op het feit dat het Arbitragehof in verschillende arresten een ruimere interpretatie gegeven heeft aan het begrip persoonsgebonden aangelegenheden. Het is tenslotte het Arbitragehof dat eventueel aangesproken zal worden om dit decreet te vernietigen. Omdat volgens de Raad van State in zijn eerste advies het voorstel van decreet "zoals het geconcipieerd is" niet tot de aangelegenheden behoorde waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, werden, overeenkomstig het advies van de professoren Rimanque en Van Orshoven, amendementen ingediend waardoor het voorstel anders geconcipieerd werd. Het is de bedoeling de regeling te laten uitgaan van een algemene noodsituatie. De amendementen voldoen blijkbaar niet voor de Raad van State. De heer Herman Suykerbuyk begrijpt het antwoord van de Raad van State niet : de regeling zou bijkomende hulp moeten betreffen. Volgens de Raad van State valt uit het voorstel niet op te maken in welke zin de bijstand bijkomend zou zijn. Volgens het lid is nergens terug te vinden in de parlementaire besprekingen van artikel 5 van de BWHI dat de bijstand bijkomend moet zijn. De spreker concludeert dat het advies van de Raad van State op zijn minst voor discussie vatbaar is. Andere eminente constitutionalistieën houden er een andere mening op na. Daarom vraagt het lid aan deze juridisch-constitutionele discussie voorbij te gaan en de zaak verder ten gronde te bespreken.

De heer Herman Suykerbuyk begrijpt dat het voorstel gevoelig ligt bij de oorlogsslachtoffers. Men hoefde het advies van de Hoge Raad niet te vragen om dat te weten. In het begin was het ook niet de bedoeling de oorlogsslachtoffers op te nemen. In de werkgroep werd echter overeengekomen om ze ook op te nemen, want het kon niet dat slachtoffers van de repressie een tegemoetkoming kregen en slachtoffers van de bezetters niet. Dat was het evenwicht dat toen werd bereikt. Men kan niet steeds van gedacht veranderen. De spreker benadrukt dat het in het voorstel om een recht gaat, waarvan de betrokken geen gebruik hoeven te maken als ze dat niet willen. Met de regeling wordt niemand onrecht aangedaan. Wat de Brusselse Vlamingen betreft is er inderdaad een probleem, vervolgt het lid. Maar het kan niet de aanleiding zijn om de hele zaak te laten vallen.

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, beklemtoont dat de regering conform de regeringsverklaring zijn engagementen wenst na te komen. De minister meent wel dat niet lichtzinnig omgesprongen mag worden met het advies van de Raad van State. Als de regering afwijkt van adviezen van de Raad van State, is dat meestal in geval van adviezen over modaliteiten, niet over bevoegdheidskwesties. Anderzijds is het inderdaad zo dat de Raad van State traditioneel de bevoegdheden van de gemeenschappen beperkend interpreteert, terwijl het Arbitragehof ze veeleer ruimer interpreteert. De minister heeft professor Rimanque om een reactie gevraagd over het tweede advies van de Raad van State. Volgens de minister concludeert professor Rimanque dat het aan het Vlaams Parlement toekomt te beslissen of het zich in dit dossier al dan niet aansluit bij het advies van de Raad van State. Op grond van anteceden-ten, de tekst van de bevoegdheidstoewijzingen aan de gemeenschappen in 1980, 1988 en 1993 en in het licht van artikel 23 van de Grondwet, komt professor Rimanque tot de conclusie dat dit advies van de Raad van State betwistbaar is, aldus de minister. De minister is dus van oordeel dat deze of gene beslissing tot de politieke verantwoordelijkheid van het parlement hoort. Men kan natuurlijk overwegen om verder naar een oplossing te zoeken om de kritiek van de Raad van State te ondervangen.

De heer Jan Béghin zegt in alle respect voor de slachtoffers geen probleem te hebben met de inhoud van het voorstel. Principieel zal hij echter geen enkel decreet goedkeuren dat gemeenschapsmateries regelt en niet van toepassing is voor het Brussels hoofdstedelijk gebied. (De bevoegdheid voor persoonsgebonden aangelegenheden ten aanzien van de inwoners van het tweetalig gebied Brussel wordt uitgeoefend via instellingen.) Daarom vraagt hij dat in het kader van dit voorstel een instelling opgericht wordt. Wordt aan zijn vraag niet beantwoord, dan zal de heer Béghin tegenstemmen.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Voorafgaand is er een amendement van de heer Herman Suykerbuyk en de heer Paul Van Grembergen dat ertoe strekt het opschrift van het voorstel van decreet te vervangen door wat volgt : "Voorstel van decreet houdende bijkomende bijstand aan personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie" (Zie Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 3). Met dit amendement wordt ingegaan op de suggestie van de professoren Rimanque en Van Orshoven, in een poging om

tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State in zijn eerste advies.

Er zijn verder geen opmerkingen bij dit amendement. Het amendement tot wijziging van het opschrift wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 1

De heer Jan Béghin herinnert aan zijn opmerking op het einde van de algemene bespreking.

Artikel 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 2

Bij artikel 2 is er een amendement van de heer Suykerbuyk tot schrapping van 1°, oorlog (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 4). Als motivatie wordt aangevoerd dat het reële belang voor de slachtoffers van de Spaanse Burgeroorlog niet meer lijkt te bestaan. Het amendement wordt ingetrokken en een nieuw, correcter amendement wordt ingediend door de heren Herman Suykerbuyk en Etienne Van Vaerenbergh (Stuk 298 (1995-1996) – Nr. 7). Het amendement strekt ertoe in 1° de woorden "de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939) en" te schrappen. Er zijn geen opmerkingen bij dit amendement.

Het amendement van de heren Suykerbuyk en Van Vaerenbergh bij 1° wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Bij artikel 2 is er een amendement van de heren Joris Van Hauthem, Felix Strackx en Frank Creyelman (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 7) dat ertoe strekt 2°, te schrappen. Volgens de indieners komt het amendement tegemoet aan het advies van de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers.

De heer Suykerbuyk pleit voor het behoud van de tekst zoals die deel uitmaakte van het politieke akkoord. Er zijn verder geen opmerkingen bij dit amendement.

Het amendement van de heren Joris Van Hauthem, Felix Strackx en Frank Creyelman wordt verworpen met 12 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Bij 3° is er een amendement van de heren Wilfried Aers, Felix Strackx en Joris Van Hauthem dat ertoe strekt het volgende te schrappen : "en die hetzij het voordeel van eerherstel genieten hetzij bij genademaatregel een volledige kwijtschelding van hun straffen bekwamen, hetzij na een procedure van herziening van de veroordeling vrijgesproken werden". (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 5)

Het amendement van de heren Wilfried Aers, Felix Strackx en Joris Van Hauthem bij 3° wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Bij 3° is er ook een amendement van de heer Suykerbuyk (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 4). Het amendement strekt ertoe op de eerste regel na het woord "diegenen" de woorden "in België" in te voegen. Het is aangewezen te verduidelijken dat het gaat om strafrechtelijke veroordelingen in België. Bij technische correctie beslist de commissie daarom om de woorden "in België" na het woord "die" te plaatsen. Zo komt het amendement werkelijk tot zijn recht.

Het amendement van de heer Suykerbuyk bij 3°, technisch gecorrigeerd, wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

De commissie beslist ook bij technische correctie de zinsnede "alsook diegenen die het voorwerp waren van andere gerechtelijke of bestuurlijke maatregelen" te verplaatsen naar het einde van 3°. De beperkende maatregel verwoord in "en die hetzij het voordeel van eerherstel genieten hetzij bij genademaatregel een volledige kwijtschelding van hun straffen bekwamen, hetzij na een procedure van herziening van de veroordeling vrijgesproken werden", kan immers niet van toepassing zijn voor die doelgroep. Door de verplaatsing van de desbetreffende zinsnede moet de bepaling "wegens incivieke handelingen gepleegd in de periode van 1 september 1939 tot 8 mei 1945" in fine herhaald worden. Ook de plaatsbepaling "in België" moet herhaald worden, en dus ingevoegd worden na de woorden "alsook diegenen die".

Ten slotte is er een amendement van de heren Herman Suykerbuyk en Paul Van Grembergen dat ertoe strekt 4° te schrappen (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 3). Volgens de indieners is het beter 4° onder te brengen bij artikel 3 in fine. Er zijn geen opmerkingen bij dit amendement.

Het amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen tot schrapping van 4° wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen.

Artikel 2 aldus geamendeerd wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4 bij 4 onthoudingen.

Artikel 3

Bij artikel 3 is er een amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 3) dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen door wat volgt :

"De bestaansonzekere toestand, waarin, als gevolg van omstandigheden tijdens en onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog en tijdens de Spaanse Burgeroorlog, diegenen, zoals in artikel 2 omschreven, zich bevinden, is voorwaarde voor het recht op geldelijke bijstand vanwege de Vlaamse Gemeenschap.

Dit recht ontstaat slechts voorzover er een bijzonder nadeel is dat, wat de oorlogsslachtoffers betreft, aantoonbaar verband houdt met de oorlog en wat de getroffen en van de repressie betreft, het aantoonbaar gevolg is van de te hunnen opzichte getroffen repressiemaatregelen. Dit recht ontstaat ook voor de weduwe van een persoon, die door dit bijzonder nadeel werd getroffen."

Het amendement heeft tot doel het voorstel anders te concipiëren, ingaand op de opmerking van de Raad van State, in de richting die de nota van de professoren Rimanque en Van Orshoven aangeeft. De ongunstige levenssituatie wordt als uitgangspunt genomen voor een recht op geldelijke bijstand vanwege de Vlaamse Gemeenschap. Noch in de Grondwet, noch in artikel 5 van de BWHI worden voorwaarden die verwijzen naar de ongunstige levenssituatie en die niet ondergebracht kunnen worden in een van de categorieën opgesomd in artikel 5 van de BWHI, uitgesloten uit de bevoegdheids- en beleidsvrijheid van de gemeenschappen.

Bij dit amendement zijn er twee subamendementen van de heer Suykerbuyk (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 4). Het eerste subamendement strekt ertoe in het eerste lid van de voorgestelde tekst de woorden "en tijdens de Spaanse Burgeroorlog" te schrappen. Dit subamendement ligt in de lijn van het amendement bij artikel 2, 1°. Het tweede subamendement strekt ertoe in het tweede lid van de voorgestelde tekst na het woord "weduwe" de woorden "of de weduwnaar" in te voegen. Dit subamendement spreekt voor zich.

Het eerste subamendement wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen. Het tweede

subamendement wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding. Het geamendeerde amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen ter vervanging van artikel 3 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen.

Artikel 4

Bij artikel 4 is er een amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 3) dat ertoe strekt artikel 4 te vervangen door wat volgt :

"De aanvragers, die een beroep willen doen op het recht, zoals in artikel 3 is bepaald, moeten daartoe een individuele aanvraag indienen en de Belgische nationaliteit bezitten, hetzij van rechtswege vervallen verklaard zijn van die nationaliteit, krachtens de Besluitwet van 20 juni 1945 of de Besluitwet van 30 december 1953. Zij moeten in het Nederlandse taalgebied wonen.

Voor anderen dan de weduwen, invaliden, gepensioneerden en wezen bepaalt de regering de criteria, ter bepaling van hun onzekere toestand, op basis van het jaarinkomen, de vermogenstoestand en het kadastraal inkomen van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager."

Aangezien de professoren Rimanque en Van Orshoven erop gewezen hebben dat de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is voor bijstand aan natuurlijke personen in het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad, wordt de toepasselijkheid van het decreet in Brussel-hoofdstad weggelaten. Parameters worden in het voorstel van decreet opgenomen, waarbinnen de regering de nadere criteria dient uit te werken.

Bij dit amendement zijn er twee subamendementen van de heer Herman Suykerbuyk (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 4). Het eerste strekt ertoe in het eerste lid van de voorgestelde tekst de volgende zinsnede te schrappen : ", hetzij van rechtswege vervallen verklaard zijn van die nationaliteit, krachtens de Besluitwet van 20 juni 1945 of de Besluitwet van 30 december 1953".

Volgens de termen van het decreet moeten de aanvragers in het Nederlandse taalgebied wonen. Degenen van wie de nationaliteit van rechtswege is vervallen verklaard, wonen meestal in het buitenland, omdat verval van nationaliteit slechts bepaald was voor diegenen die zich aan gerechtelijke vervolging hebben onttrokken (Besluitwet van 6 mei

1944). Als de nationaliteit van iemand definitief vervallen verklaard is, kan hij/zij alleen door naturalisatie opnieuw Belg worden. Slechts in dat zeer hypothetische geval zou hij/zij in aanmerking komen voor de voordelen van dit decreet. De indieners merken op dat de definitieve vervallen-verklaring reeds dateert van 1980 (zie verslag Bourgeois-Temmerman, blz. 107).

Het tweede subamendement strekt ertoe het tweede lid te vervangen door wat volgt : "De regering legt de criteria vast om de onzekere toestand van de aanvragers te bepalen, onder meer op basis van het jaarinkomen, de vermogenstoestand en het kadastraal inkomen van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager. Is de toestand van bestaansonzekerheid reeds voor andere voorzieningen vastgesteld, dan kan zij de aanvrager ontslaan het bewijs ervan te leveren.". Volgens de indiener is de voorgestelde regeling logischer en geeft ze meer ruimte aan de regering voor de uitvoeringsbesluiten.

De twee subamendementen worden aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen. Het geamendeerde amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen ter vervanging van artikel 4 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4 bij 4 onthoudingen.

De commissie beslist bij technische correctie "het kadastraal inkomen van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager" te vervangen door "het kadastraal inkomen van de woning waarin de aanvrager zijn hoofdverblijfplaats heeft".

Artikelen 5 tot 7

Bij de artikelen 5 en 6 zijn geen opmerkingen. Ze worden aangenomen met 11 stemmen tegen 4 .

Bij artikel 7 is er een amendement van de heren Suykerbuyk en Van Grembergen (Stuk 298 (1995-1996) - Nr. 3) dat ertoe strekt toe te voegen dat het voorliggend decreet ten laatste op 1 januari 1998 in werking treedt. Als het decreet niet tegen die datum in werking treedt, dan moet het in de begroting ingeschreven krediet overgedragen worden naar 1998.

Het amendement wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen. Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4 bij 4 onthoudingen.

3. Stemming over het geheel

Het voorstel van decreet, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 4 bij 4 onthoudingen.

De heer Suykerbuyk dankt de commissie voor het geduld dat ze aan de dag gelegd heeft. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey antwoordt dat het de verantwoordelijkheid van de commissie is om zich terdege en weloverwogen over de decreetgeving te buigen. De heer Jan Béghin vraagt de commissie zich te bezinnen over de discriminerende maatregelen die zij neemt ten aanzien van de Brusselse Vlamingen. Brussel is ook de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap.

De verslaggever,

De voorzitter,

Riet
VAN CLEUVENBERGEN

Trees
MERCKX-VAN GOEY

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

**Voorstel van decreet
houdende bijkomende bijstand aan personen
die in een bestaansonzekere toestand verkeren
ten gevolge van oorlogsomstandigheden,
repressie en epuratie**

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Voor dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° oorlog : de Tweede Wereldoorlog (1939-1945) ;
- 2° oorlogsslachtoffers : zij die het slachtoffer zijn van oorlogsomstandigheden en aan wie geen voldoende vergoeding als gevolg van een federale regeling kan worden toegekend, alsmede diegenen die rechten kunnen laten gelden maar waaraan wegens de sluiting van de aanvraagtermijnen om van voormelde regelingen te genieten, tot op heden geen gevolg gegeven werd ;
- 3° getroffen van de repressie : diegenen die in België strafrechtelijk veroordeeld werden wegens incivieke handelingen gepleegd in de periode van 1 september 1939 tot 8 mei 1945 en die hetzij het voordeel van eerherstel genieten, hetzij bij genademaatregel een volledige kwijtschelding van hun straffen bekwamen, hetzij na een procedure van herziening van de veroordeling vrijgesproken werden, alsook diegenen die in België het voorwerp waren van andere gerechtelijke of bestuurlijke maatregelen wegens incivieke handelingen gepleegd in de periode van 1 september 1939 tot 8 mei 1945.

Artikel 3

De bestaansonzekere toestand, waarin, als gevolg van omstandigheden tijdens en onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog, diegenen, zoals in artikel 2 omschreven, zich bevinden, is voorwaarde voor het recht op geldelijke bijstand vanwege de Vlaamse Gemeenschap.

Dit recht ontstaat slechts voorzover er een bijzonder nadeel is dat, wat de oorlogsslachtoffers betreft, aantoonbaar verband houdt met de oorlog en wat de getroffen van de repressie betreft, het aantoonbaar gevolg is van de te hunnen opzichte getroffen repressiemaatregelen. Dit recht ontstaat ook voor de weduwe of de weduwnaar van een persoon, die door dit bijzonder nadeel werd getroffen.

Artikel 4

De aanvragers, die een beroep willen doen op het recht, zoals het in artikel 3 is bepaald, moeten daartoe een individuele aanvraag indienen en de Belgische nationaliteit bezitten. Zij moeten in het Nederlandse taalgebied wonen.

De regering legt de criteria vast om de onzekere toestand van de aanvragers te bepalen, onder meer op basis van het jaarinkomen, de vermogenstoestand en het kadastraal inkomen van de woning waarin de aanvrager zijn hoofdverblijfplaats heeft. Is de toestand van bestaansonzekerheid reeds voor andere voorzieningen vastgesteld, dan kan zij de aanvrager ontslaan het bewijs ervan te leveren.

Artikel 5

De bijzondere bijstand wordt vastgesteld op 20.000 frank per jaar, te verhogen met 5.000 frank per persoon ten laste. Dit bedrag kan door de Vlaamse regering worden gewijzigd. De Vlaamse regering bepaalt alle nadere toekenningsmodaliteiten, met inbegrip van de te volgen procedure.

Artikel 6

Op het bestuursniveau van de Vlaamse Gemeenschap wordt een adviserende commissie opgericht die de opdracht heeft om bij de Vlaamse regering een gemotiveerd advies uit te brengen over de aanvragen tot bijstand. De adviserende commissie bestaat uit zeven leden die voldoende vertrouwd zijn met de gestelde problematiek. De regering benoemt en ontslaat de leden van de commissie en stelt een secretaris aan. De Vlaamse regering regelt de werking van de adviserende commissie en bepaalt het bedrag van de presentiegelden en vergoedingen van de leden en de secretaris.

Artikel 7

Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse regering vast te stellen datum en ten laatste op 1 januari 1998.

BIJLAGEN

Blz.

1. Aanbevelingen vanwege de "Wergroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen door de slachtoffers van de oorlog met name ook van de Spaanse Burgeroorlog en voor de getroffen en van de repressie" aan de Vlaamse regering (s.d.) 20
2. De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake financiële tegemoetkomingen aan slachtoffers van oorlogen en getroffen en van de repressie en de epuratie, van professor K. Rimanque (s.d.) 22
3. Nota over het voorstel van decreet houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffen en van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming en het advies van de Raad van State over dit voorstel, van de professoren K. Rimanque en P. Van Orshoven (s.d.) 26
4. Telefax van het Nationaal Secretariaat van het Onafhankelijkheidsfront van 25 juni 1997 31
5. Brief van de heer Gustave Rens, voorzitter van de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers van 20 oktober 1997, bevattende het advies van de Hoge Raad over het voorstel van decreet houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffen en van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming 32
6. Ontwerp-besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van [...] houdende bijkomende bijstand voor personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie, – versie van 10 oktober 1997 34

VLAAMSE
RAAD

AANBEVELINGEN VANWEGE DE "WERKGROEP BELAST MET HET OPMAKEN VAN EEN INVENTARIS VAN DE SOCIALE EN MENSELIJKE GEVOLGEN VOOR DE SLACHTOFFERS VAN DE OORLOG MET NAME OOK VAN DE SPAANSE BURGER-OORLOG EN VOOR DE GETROFFENEN VAN DE REPRESSIE" AAN DE VLAAMSE REGERING

i.v.m. de uitvoering van het begrotingsartikel onder programma 41.7, basisallocatie 3327, voor allerlei uitgaven in verband met de wegwerking van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog met name ook de Spaanse Burgeroorlog en voor de getroffen en van de repressie

De "werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog met name ook van de Spaanse Burgeroorlog en voor de getroffen en van de repressie" heeft een consensus bereikt over de volgende aanbevelingen aan de Vlaamse Regering :

1) Gelet op artikel 5, §1, II, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993, heeft de Vlaamse Gemeenschap de bevoegdheid inzake de bijstand aan personen.

2) Het hoger genoemd krediet is bestemd zowel voor oorlogsslachtoffers als voor getroffen en van de repressie of hun rechtverkrijgenden, die de Belgische nationaliteit bezitten en tot de Vlaamse Gemeenschap behoren.

3) Als oorlogsslachtoffers worden beschouwd zij die het slachtoffer zijn van oorlogsomstandigheden en die van geen voldoende vergoeding kunnen genieten als gevolg van een federale regeling, hierbij inbegrepen diegenen die rechten konden laten gelden maar waaraan wegens de sluiting van de termijnen van aanvraag geen genoegdoening kan gegeven worden. Als getroffen en van de repressie worden beschouwd zij die het slachtoffer zijn van omstandigheden die het gevolg zijn van de tweede wereldoorlog, of van daarmee verband houdende wettelijke en reglementaire maatregelen, bestuurlijke of rechterlijke beslissingen, en die van het voordeel van eerherstel of genade genieten.

4) Zij die onder hoger genoemd toepassingsgebied ressorteren, worden vermoed een bijzonder nadeel te hebben geleden. Zij komen in aanmerking voor bijstand voor zover zij zich in een noodsituatie bevinden die behartenswaardig is.

De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van het toe te kennen bedrag.

De procedure voor het onderzoek naar de vermogenstoestand is deze in het kader van het bestaansminimum, inzonderheid wat het onderzoek naar het inkomen en het in aanmerking nemen van de gezinssituatie en de periodiciteit van de controles betreft.

5) De bijstand kan alleen verleend worden op individuele aanvraag.

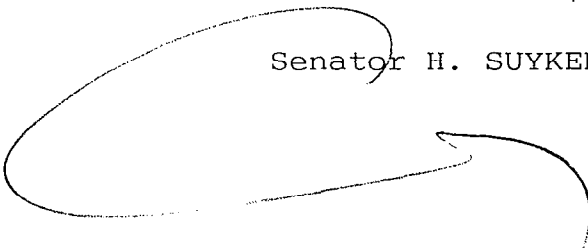
De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van de behandeling van de aanvraag, onder meer wat de termijnen betreft.

6) Vermits door de voorgestelde regeling een subjectief recht ontstaat in hoofde van de rechthebbenden, dient de Vlaamse Regering indien nodig het voorziene krediet te vermeerderen.

Namens de "Werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog met name ook van de Spaanse Burgeroorlog en voor de getroffen en van de repressie"

de verslaggever,

Senator H. SUYKERBUYK

DE BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE
FINANCIËLE TEGEMOETKOMINGEN AAN SLACHTOFFERS
VAN OORLOGEN EN GETROFFENEN VAN DE
REPRESSIE EN DE EPURATIE

Prof. K. RIMANQUE

1. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor de persoonsgebonden aangelegenheden, opgesomd in artikel 5 bijz. W. Hervorming Instellingen van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijz. W. van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993.

Op dit ogenblik zijn de gemeenschappen wat de bijstand aan personen betreft o.m. bevoegd voor:

- het algemene beleid inzake maatschappelijk welzijn;
- de toekenning van aanvullende of bijkomende rechten boven en buiten de rechten die worden gewaarborgd door de organieke wet betreffende de O.C.M.W.;
- het bejaardenbeleid.

De federale overheid is bevoegd gebleven voor:

- het recht op een bestaansminimum;
- het wettelijk gewaarborgd inkomen voor bejaarden;
- de sociale zekerheid (art. 6, § 1, VI, in fine);
- de terugbetaling door particulieren van de kosten gemaakt door het O.C.M.W. (hoofdstuk VII organieke wet betreffende de O.C.M.W.).

2. Uit deze bevoegdheidsverdeling volgt, dat de Vlaamse Gemeenschap geen recht op een financiële tegemoetkoming kan instellen die het karakter heeft van een sociale zekerheidsuitkering. Dit begrip moet worden geïnterpreteerd aan de hand van artikel 21 van de wet van 29 juni 1981 (algemene beginselen S.Z.). De sociale zekerheid omvat: de ziekte- en invaliditeitsuitkeringen, de werkloosheidsuitkeringen, de rust- en overlevingspensioenen, de uitkeringen uit hoofde van arbeidsongevallen en be-

roepsziekten, de terugbetalingen inzake geneeskundige verzorging, de gezinsbijslagen en de jaarlijkse vakantieu-
itkeringen. Financiële tegemoetkomingen die een andere
oorzaak hebben dan deze opgesomd in deze beginselenwet
kunnen niet worden beschouwd als "sociale zekerheid" en
dus als een exclusieve federale bevoegdheid.

3. De Vlaamse Gemeenschap kan de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het recht op een bestaansminimum en van het wettelijk gewaarborgd inkomen voor bejaarden niet wijzigen. Zo kan de Vlaamse Gemeenschap de toekenningsvoorwaarden ervan niet versoepelen, b.v. wegens oorlogsomstandigheden of de gevolgen ervan.
4. De algemene bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake maatschappelijk welzijn laat echter toe een recht op een financiële tegemoetkoming in te stellen ter leniging van de noden van bijzondere groepen personen b.v. wegens levensomstandigheden die het bewezen of vermoede gevolg zijn van gebeurtenissen uit het verleden.
5. Het verdient geen aanbeveling een dergelijk recht op een financiële tegemoetkoming te organiseren door een beroep te doen op de medewerking van de O.C.M.W. De Vlaamse Gemeenschap is immers niet bevoegd het eigen recht van de O.C.M.W. te beperken financiële tegemoetkomingen te verhalen op de onderhoudsplichtigen van de begunstigde (art. 98 O.C.M.W.-wet; art. 5, § 1, II, 2°, b bijz. W. 8 augustus 1980; cass., 2 december 1992, AR 7737). De Vlaamse Gemeenschap is echter wel bevoegd daartoe een al dan niet gedecentraliseerde instelling op te richten (art. 9 bijz. W. 8 augustus 1980) of een beroep te doen op de provincies of de gemeenten. Het Arbitragehof heeft in een zeer recent arrest (nr. 49/94 van 22 juni 1994, B.S., 6 juli 1994) bevestigd dat de gemeenschappen in de uitoefening van hun bevoegdheden opdrachten kunnen toevertrouwen aan gedecentraliseerde overheden, o.m. aan de gemeenten.

6. Vermits voor deze financiële tegemoetkoming bezwaarlijk een andere zinvol lokalisatiecriterium kan worden bepaald, dan de woonplaats van de begunstigde, kan zij niet worden toegekend aan personen die hun woonplaats in het buitenland hebben en in België slechts aan personen die het Nederlandse taalgebied bewonen.
7. De Vlaamse Gemeenschap kan in het raam van haar algemene bevoegdheid inzake maatschappelijk welzijn een recht op een periodieke toelage toekennen aan personen die op de dag van de inwerkingtreding van het decreet nog steeds een "bijzonder nadeel" ondervinden, dat het gevolg is van b.v. een persoonlijke betrokkenheid bij de Spaanse burgeroorlog, de tweede wereldoorlog of wettelijke en reglementaire maatregelen, bestuurlijke of rechterlijke beslissingen die onmiddellijk in verband staan met deze oorlogsomstandigheden. Vermits deze toelage niet het karakter mag hebben van een sociale zekerheidsuitkering kan het bezit van de Belgische nationaliteit als voorwaarde worden gesteld: noch het Europees gemeenschapsrecht, noch de bilaterale verdragen inzake sociale zekerheid zijn op deze gratificaties van toepassing. Het recht op deze toelage kan worden uitgebreid tot de personen die bij toepassing van de besluitwet van 20 juni 1945 of de wet van 30 december 1953 van rechtswege vervallen zijn van de Belgische nationaliteit.
8. Het decreet kan zich beperken tot de algemene aanwijzing van de rechthebbenden, het maximumbedrag van de toelage, de periodiciteit, de financiering, de algemene regelen m.b.t. de aanvraagprocedure, het eventuele administratieve beroep en de medewerking van gedecentraliseerde besturen. Aan de Vlaamse Regering kan de verordenende bevoegdheid worden verleend de administratieve organisatie nader te regelen, alsmede de criteria te bepalen die in aanmerking worden genomen als bewijs van het "bijzonder nadeel". Deze werkwijze heeft het voordeel dat sommige van deze criteria

die bevoegdheidsrechtelijk zouden worden aangevochten, niet kunnen worden betwist door een politiek orgaan (de ministerraad, de Waalse regering) in een beroep tot vernietiging bij het Arbitragehof, doch alleen kunnen worden aangevochten bij de Raad van State door iemand die doet blijken van een persoonlijk en rechtstreeks belang. Wanneer in een algemeen besluit een voordeel in het vooruitzicht wordt gesteld, is het vereiste belang slechts aanwezig, wanneer de verzoeker daarvan zou worden uitgesloten wegens een in de regeling opgenomen onrechtmatige voorwaarde (MAST, A., e.a., Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, 11e druk, 1989, nr. 650).

NOTA

over het voorstel van decreet houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffen en van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming en het advies van de Raad van State over dit voorstel

1. De afdeling wetgeving van de Raad van State besluit zijn advies als volgt:

"Uit het voorgaande volgt dat het voorstel, *zoals het geconcipieerd is*, niet behoort tot de aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is." (1)

Niettemin bevestigt de Raad:

"Voor zover uitgegaan wordt van de noodsituatie op zich, ongeacht de oorzaak ervan, zijn de gemeenschappen in beginsel bevoegd." (2).

2. Het negatief advies van de Raad van State steunt hoofdzakelijk op de stelling dat de gemeenschappen niet bevoegd zouden zijn een welzijnsbeleid te voeren gericht op die categorieën van personen die niet uitdrukkelijk worden vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (3). Eenvoudige rekenkunde had de Raad nochtans tot het inzicht kunnen brengen dat alle in het voorstel bedoelde personen "bejaarden" zijn in de zin van deze bevoegdheidstoewijzende bepaling.

Doch de stelling op zich vertrekt o.i. van een juridische onbewezen premisse en houdt onvoldoende rekening met de wijzigingen van de Grondwet en de B.W.H.I. in 1993 en met de rechtspraak van het Arbitragehof.

3. Het nieuwe artikel 23 van de Grondwet (de sociale grondrechten) bevestigt uitdrukkelijk de bevoegdheid van de gemeenschappen bij te dragen tot de verwezenlijking van het recht van eenieder een menswaardig leven te leiden, uiteraard binnen de grenzen van hun toegewezen bevoegdheden (4). Belangrijk in artikel 23 is de uitdrukkelijke bevestiging van de bevoegdheid van de decreetgever de voorwaarden voor de uitoefening van deze (sociale) rechten te bepalen. Noch in dit artikel, noch in artikel 128 van de Grondwet (de persoonsgebonden aangelegenheden), noch in artikel 5 B.W.H.I. worden "voorwaarden" die verwijzen naar de oorzaak van een ongunstige levenssituatie en die niet kunnen ondergebracht

(1) *Parl. St.*, VI.R., 1995-1996, nr. 298-2, blz. 11.

worden in één van de categorieën opgesomd in laatstgenoemde bepaling, uitgesloten uit de bevoegdheid en de beleidsvrijheid van de gemeenschappen.

Uit de verwerping van de amendementen-VAN OOTEGHEM en -SCHILTZ in 1980 kan gegeven de globale politieke context niet worden afgeleid dat het de wil zou zijn geweest van de bijzondere wetgever elk bijstandsbeleid t.a.v. slachtoffers van de repressie uit te sluiten. Slechts de uitdrukkelijke opname van deze categorie in de B.W.H.I. werd verworpen.

4. Het begrip "persoonsgebonden aangelegenheden" wordt door het Arbitragehof ruim geïnterpreteerd (1). Het Arbitragehof heeft in zijn rechtspraak de algemene conclusies bevestigd van de Commissie van advies inzake persoonsgebonden aangelegenheden (2).

Nochtans behoort een intrinsiek "persoonsgebonden" aangelegenheid slechts tot de bevoegdheid van de gemeenschappen, op voorwaarde dat zij uitdrukkelijk aan deze machten werd toegewezen in de B.W.H.I. (3) en in de mate dat de Grondwet of deze wet geen onderdelen of aspecten van deze aangelegenheid aan de federale overheid hebben voorbehouden, onverminderd het beroep dat de gemeenschappen kunnen doen op artikel 10 B.W.H.I. (4).

5. Het ganse beleid inzake maatschappelijk welzijn is krachtens artikel 5, § 1, II, 2°, B.W.H.I. als onderdeel van de bevoegdheid inzake bijstand aan personen aan de gemeenschappen toegewezen, met uitzondering van vier aspecten ervan. Het Arbitragehof heeft bevestigd dat sedert de staatshervorming van 1980 de autonomie van de gemeenschappen meer diepgang heeft gekregen en dat de grondwetgever en de wetgever hun de volledige bevoegdheid hebben toegekend tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen bevoegdheden, tenzij uitdrukkelijk voorbehoud werd gemaakt (5). Deze interpretatie werd herhaaldelijk in latere arresten bevestigd (6). Steeds werd beklemtoond, dat in

(1) Arbitragehof, nr. 66, 30 juni 1988, rolnr. 51, *Arr. Arb.*, 1988, 781; *B.S.*, 21 juli 1988, 10432; nr. 67, 9 november 1988, rolnr. 69, *Arr. Arb.*, 1988, 809; *B.S.*, 2 december 1988.

(2) *Parl. St.*, Vlaamse Raad, 1984-1985, nr. 312.

(3) Arbitragehof, nr. 70, 14 december 1988, rolnr. 60, *Arr. Arb.*, 1988, 845; *B.S.*, 31 december 1988.

(4) Art. 19. § 1, B.W.H.I.

(5) Arbitragehof, nr. 25, 26 juni 1986, rolnr. 18, *Arr. Arb.*, 1986, 533; *B.S.*, 15 juli 1986, 10132; *R.W.*, 1987-88, 635.

(6) Arbitragehof, o.a. nr. 27, 22 oktober 1986, rolnr. 22, *Arr. Arb.*, 1986, 547; *B.S.*, 13 november 1986, 15407; nr. 66, 30 juni 1988, rolnr. 51, *Arr. Arb.*, 1988, 781; *B.S.*, 21 juli 1988, 10432; nr. 64/92, 15 oktober 1992, rolnr. 325, *B.S.*, 11 november 1992, 23857; nr. 69/92, 12 november 1992, rolnr. 345, *B.S.*, 9 december 1992, 23910.

beginsel *alle* aspecten van de toegewezen materie onder de bevoegdheid van de gemeenschappen ressorteren, uitgezonderd de grondwettelijke federale aangelegenheden en de *restrictief* te interpreteren voorbehouden in de bijzondere wet.

6. Uit de artikelen 1 en 57 van de O.C.M.W.-wet kan worden afgeleid dat het beleid inzake maatschappelijk welzijn moet begrepen worden als dienstverlening aan personen en gezinnen, dat deze hulp o.m. lenigend is en van materiële aard kan zijn.

Vermits het *ganse* beleid inzake maatschappelijk welzijn aan de gemeenschappen is toegewezen, vier aangelegenheden uitgezonderd, kan het decreet bijkomende rechten toekennen inzake materiële hulp, volgens criteria en voorwaarden die het bepaalt. Het decreet mag echter het gelijkheidsbeginsel niet schenden, noch discrimineren m.b.t. de toekenning van sociale grondrechten (1). Een selectief beleid moet steunen op objectieve verschillen en redelijk verantwoord kunnen worden.

7. De B.W.H.I. verleent de gemeenschappen de bevoegdheid aanvullende en bijkomende rechten op maatschappelijke dienstverlening toe te kennen.

Het gebruik van twee onderscheiden adjectieven is het gevolg van een amendement in antwoord op het advies van de Raad van State (2). De Raad van State had gevraagd te expliciteren of de eigen bevoegdheid van de gemeenschappen betrekking heeft op nieuwe vormen van hulp, dan wel op aanvullende hulp, of op beide. De bijzondere wetgever heeft geopteerd voor de laatste oplossing. Aanvullende rechten zijn rechten die reeds in het federaal gebleven "basispakket" zijn opgenomen, doch waarvan de omvang door de gemeenschappen kan worden vergroot of de toekenningsvoorwaarden worden versoepeld. Bijkomende rechten betreffen vormen van maatschappelijke dienstverlening die in dit federale basispakket niet zijn voorzien.

8. De B.W.H.I. formuleert deze bevoegdheidstoewijzing als het toekennen van rechten, terwijl de organieke wet ze omschrijft als taken, opdrachten en verplichtingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Uit de bijzondere wet kan echter niet worden afgeleid dat deze bijkomende rechten inzake maatschappelijke bijstand *moeten* worden toevertrouwd aan de O.C.M.W. Andere structuren of kanalen zijn denkbaar, zodat de bijstand bijvoorbeeld kan verstrekt worden door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

(1) Art. 10 en 11 G.W.

(2) *Parl. St.*, Senaat, 1992-1993, nr. 558-1, Commissiestuk nr. 13 A, blz. 2-3, nr. 558-2, blz. 2-3 en nr. 558-5, blz. 125.

Voor de aanvullende rechten daarentegen zou het niet consistent zijn deze supplementen niet middels de O.C.M.W. te laten verzorgen.

Dit is het logische gevolg van het beginsel dat de bijzaak de hoofdzaak volgt.

9. De mogelijkheid om aanvullende en bijkomende rechten toe te kennen is echter begrensd.

De gemeenschappen mogen het begrip "persoonsgebonden aangelegenheden", als de grondwettelijke uitdrukking van een politiek project, eigen aan het Belgische federalisme niet miskennen. Daarom moet aangenomen worden dat geen aanvullende rechtstreekse geldelijke tegemoetkomingen kunnen worden toegekend die het karakter hebben van een sociale zekerheidsuitkering of van een analoge geldelijke tegemoetkoming (1).

Deze conclusie moet ook worden afgeleid uit het ganse artikel 5, dat de ziekte- en invaliditeitsverzekering, het bestaansminimum, de toelagen aan minder-validen en het wettelijk gewaarborgd inkomen voor bejaarden uitgesloten heeft uit de bevoegdheid van de gemeenschappen. Artikel 6, § 1, VI, laatste lid, 12°, B.W.H.I. wijst de ganse sociale zekerheid overigens toe aan de federale overheid.

10. Rekening houdend met het advies van de Raad van State die het voorstel afwijst, *zoals het is geconcipieerd*, verdient een andere formulering wellicht aanbeveling. Zo zou de titel kunnen luiden "Decreet betreffende bijkomende bijstand aan personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie".

Het voorstel gaat uit van de omschrijving van de categorieën oorlogsslachtoffers en slachtoffers van repressie en epuratie en laat de invulling van het bijzonder nadeel, dat er het gevolg van is, over aan de Regering. Het voorstel kan zo worden geherformuleerd dat, zoals de Raad van State zelf suggereert (2), *de actuele situatie* van relatieve behoeftigheid of bestaansonzekerheid als uitgangspunt wordt genomen. De precieze criteria kunnen in een besluit van de Regering worden bepaald.

In deze gedachtengang wordt tevens de objectieve en redelijke verantwoording van het voorstel duidelijk: X verkeert in een bestaansonzekere situatie; de oorzaak is te vinden in de oorlog en de nasleep ervan, de financiële tussenkomst is een beperkte compensatie van deze nadelige situatie.

(1) Zie Verslag van de Commissie van advies, *o.c.*, nr. 24.

11. Tenslotte: de Vlaamse Gemeenschap is niet bevoegd bijstand te verlenen aan natuurlijke personen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (1).

Prof. dr. K. RIMANQUE
gewoon hoogleraar U.I.Antwerpen, hoogleraar K.U. Leuven

Prof. dr. P. VAN ORSHOVEN
gewoon hoogleraar K.U.Leuven

(1) Artikel 128, § 2, G.W.

ONAFHANKELIJKHEIDSFRONT

PATRIOTTISCHE MILICIES
BELGISCH PARTIZANENLEGER
BURGERLIJK VERZET
SLUIKPERS

NATIONAAL SECRETARIAAT
VAN LINTSTRAAT, 14
1070 BRUSSEL
Tel. 02/622.40.41

Brussel, 25 juni 1997

Réf.: LH/MV/5372 / OF

VLAAMS PARLEMENT
Dhr. Norbert De Batselier Voorzitter
Mevr. Trees Merckx
Voorzitter-Comm. Welzijn
Mevr. Riet Van Cleerbergen
Verslaggever - Comm. Welzijn

Geachte Heer Voorzitter,
Mevrouwen Volksvertegenwoordigers,

Wij hebben met verbijstering, langs de pers, vernomen dat Dhr. SUYCKERBUYK erin gelukt is, het aangepast decreet (die zijn naam draagt) gunstig te laten beoordelen door de Raad van State.

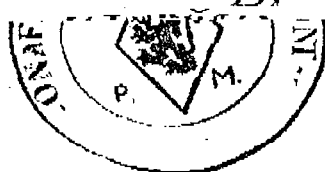
Het gaat hier om de dotatie van 10 miljoen ten gunste van de collaborateurs met de nazi's. Het voorstel zou er in bestaan deze gelden te laten uitbetalen door het O.C.M.W..

Dit alles heeft de schijn van een verdoken amnestiemaatregel met hetwelke wij oorlogsslachtoffers 1940-1945, **NOOIT** kunnen en zullen akkoord gaan.

Wij zullen blijven ijveren met al onze krachten tegen elke vorm van open en /of verdoken amnestie.

Met de meeste hoogachting,

Het Nationaal Sekretariaat.

KONINKRIJK BELGIE

HOGE RAAD
VOOR OORLOGSINVALIDEN,
OUD-STRIJDERS EN
OORLOGSSLACHTOFFERS

VOORZITTER

REF.....HR/GR/JC

Bijlage

Mevrouw Trees MERCKX-VAN GOEY
Voorzitter van de Commissie
voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vlaams Parlement

1011 BRUSSEL

001773

Mevrouw de Voorzitter,

BETREFT : *Advies van de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers over het voorstel van decreet houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffen en van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming.*

① De Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers werd op 1 oktober 1997 door U verzocht advies uit te brengen, ingevolge de wet van 8 augustus 1981, art. 29, par. 1 over het hierboven vermeld voorstel voor wat het aspect oorlogsslachtoffers ervan betreft.

De Hoge Raad heeft op 15 oktober jl. een plenaire vergadering gehouden met op zijn agenda o.m. het bewuste voorstel van decreet.

Zijn advies over het voorstel van decreet is het volgende :

"De Hoge Raad eist dat de benaming "oorlogsslachtoffers" uit de tekst van het decreet en alle verband ermee houdende teksten, zou verwijderd worden."

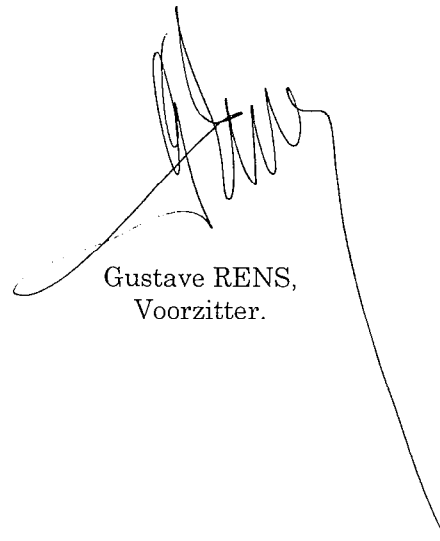
De oorlogsslachtoffers wensen onder geen enkel voorwendsel in de teksten van het decreet voor te komen en ze weigeren op dezelfde voet geplaatst te worden met die welke ertoe bijgedragen hebben van hen oorlogsslachtoffers te maken. "

② Mag ik U doen opmerken dat de aanvragen tot advies over de teksten, voorzien in de wet van 8 augustus 1981 bijzonder als het federale aangelegenheden betreft wat hier het geval is, moeten gericht worden aan de Minister van Ambtenarenzaken die Voordienminister is van de oud-

③ Anderzijds wordt het werkschema van de Hoge Raad bepaald door art. 24 van het koninklijk besluit van 29 november 1982 houdende uitvoering van de wet van 8 augustus 1981 tot oprichting van het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers en van de Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers.

Dat U het advies van de Hoge Raad zo spoedig hebt kunnen bekomen is louter toeval omdat de vergadering van 15 oktober reeds gepland was sinds de maand augustus.

Met de meeste hoogachting.

Gustave RENS,
Voorzitter.

Vlaamse regering

VLAAMSE GEMEENSCHAP

BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING TOT UITVOERING VAN HET DECREET VAN ... HOUDENDE BIJKOMENDE BIJSTAND VOOR PERSONEN DIE IN EEN BESTAANSONZEKERE TOESTAND VERKEREN TEN GEVOLGE VAN OORLOGSOMSTANDIGHEDEN, REPRESSIE EN EPURATIE

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van houdende bijkomende bijstand voor personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op

Gelet op het akkoord van de Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op ;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

HOOFDSTUK I. Inleidende bepaling

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan :

1° onder "het decreet" : het decreet van houdende bijkomende bijstand voor personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie;

2° onder "burgemeester": de burgemeester of de door hem gemachtigde ambtenaar van het gemeentebestuur

HOOFDSTUK II. De aanvragen.

Art. 2. De in artikel 4 van het decreet bedoelde aanvraag wordt, binnen een termijn van één jaar na het in voege treden van het decreet ingediend bij het gemeentebestuur van de gemeente waar de aanvrager voor zijn hoofdverblijf in het bevolkingsregister is ingeschreven. Het indienen van de aanvraag gebeurt hetzij bij aangetekend schrijven, hetzij door overhandiging van de aanvraag aan de burgemeester. In beide gevallen ontvangt de aanvrager een ontvangstbewijs.

Art. 3. De aanvraag vermeldt de identiteit van de aanvrager en bevat een uiteenzetting van de motieven waarom de betrokkene meent aanspraak te kunnen maken op de in het decreet bedoelde bijstand.

Art. 4. Bij de aanvraag worden volgende stukken gevoegd :

- 1° een nauwkeurige opgave van alle roerende en onroerende kapitalen waarover de aanvrager en zijn/haar echtgeno(o)t(e) beschikken;
- 2° een verklaring op erewoord dat zijn/hun vermogen het in artikel 11 bepaalde bedrag niet overschrijdt;
- 3° een verklaring waarbij de controleur van de directe belastingen gemachtigd wordt om aan de secretaris van de adviserende commissie alle inlichtingen te verstrekken met betrekking tot de fiscale toestand van de aanvrager;
- 4° een voor eensluidend verklaard afschrift van het aanslagbiljet van de personenbelasting dat betrekking heeft op het aanslagjaar voor het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend of, als er geen is, het jongste aanslagbiljet;
- 5° een officieel document waarop het kadastraal inkomen van de door de aanvrager betrokken huurwoning vermeld wordt.

Art. 5. Alle bewijsstukken tot staving van de hoedanigheid, hetzij van oorlogsslachtoffer of getroffene van de repressie, hetzij van weduwe of weduwnaar van deze personen, en tot staving van het bijzonder nadeel als bedoeld in artikel 3 van het decreet worden eveneens als bijlage bij de aanvraag gevoegd.

Art. 6. De burgemeester controleert of de in artikel 4 bedoelde stukken bij de aanvraag gevoegd werden en verzoekt indien nodig de aanvrager om deze alsnog bij te voegen.

Art. 7. Zodra de in artikel 4 bedoelde stukken bij de aanvraag gevoegd werden, zendt de burgemeester de aanvraag door naar de secretaris van de adviserende commissie, samen met een uittreksel uit het bevolkingsregister met aanduiding van de samenstelling van het gezin van de aanvrager.

De burgemeester vermeldt hierbij tevens het identificatienummer van het rijksregister van de natuurlijke personen, de geboortedatum, de burgerlijke staat, de nationaliteit en de hoofdverblijfplaats van de aanvrager en eventueel van de echtgeno(o)t(e).

HOOFDSTUK III. De bestaansonzekere toestand.

Art. 8. Voor de toepassing van dit decreet wordt geacht zich in een bestaansonzekere toestand te bevinden, de aanvrager wiens inkomen en vermogen, samen met het inkomen respectievelijk vermogen van zijn/haar echtgeno(o)t(e), de hierna bepaalde grenzen niet overschrijdt, en die zijn/haar hoofdverblijf heeft in een woning waarvan het kadastraal inkomen niet hoger is dan het hierna bepaalde bedrag.

Art. 9. Voor de toepassing van artikel 8 wordt verstaan onder:

1° "inkomen": het gezamenlijk belastbaar gezinsinkomen zoals dit blijkt uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op het inkomen van het in artikel 10 bedoelde referentiejaar, verhoogd met de in artikel 104, eerste lid, 3° tot 6°, 8° en 9° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 bedoelde aftrekken en met de effectief afzonderlijk belaste inkomsten;

2° "vermogen": de totale waarde van enerzijds de onroerende goederen en/of het vruchtgebruik op onroerende goederen en anderzijds de al dan niet belegde roerende kapitalen;

3° "kadastraal inkomen": het niet-geïndexeerde bedrag van het kadastraal inkomen.

Art. 10. De in artikel 8 bedoelde inkomensgrens wordt vastgesteld op frank, te vermeerderen met frank per persoon ten laste.

Het referentiejaar bedoeld in artikel 9 is het tweede jaar voor het jaar waarop de bijstand betrekking heeft.

Art. 11. De aanvrager en zijn/haar echtgeno(o)t(e) mogen niet beschikken over een vermogen waarvan de waarde, op het tijdstip van de aanvraag, hoger is dan frank.

Bij twijfel over de waarde van onroerende eigendommen wordt het advies ingewonnen van de ontvanger van registratie en domeinen.

Art. 12. Indien ingevolge een feitelijke scheiding of scheiding van tafel en bed, de aanvrager en zijn/haar echtgeno(o)t(e) voor de personenbelasting als alleenstaanden beschouwd worden, wordt voor de vaststelling van de bestaansonzekere toestand enkel rekening gehouden met het inkomen en vermogen van de aanvrager.

Art. 13. Het kadastraal inkomen van de in artikel 8 bedoelde woning die de aanvrager, al dan niet als eigenaar, betreft mag niet hoger zijn dan frank. Het kadastraal inkomen wordt evenwel, naargelang het aantal personen ten laste drie of meer bedraagt, vooraf gedeeld door de coëfficiënt 1,1 verhoogd met 0,1 voor elke persoon ten laste boven de derde, doch met maximum 1,8.

Art. 14. De in de artikelen 10 en 11 vermelde bedragen worden gekoppeld aan het gewone indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand december 1996. De aanpassing gebeurt telkens na het verstrijken van een vaste periode van drie jaar en voor de eerste maal op 1 januari 2000.

HOOFDSTUK IV. Toekenning, stopzetting en terugvordering van de bijstand.

Art. 15. De adviserende commissie onderzoekt de aanvragen die haar door de gemeentebesturen worden overgemaakt en kan bij de betrokkene bijkomende of ontbrekende inlichtingen en stukken opvragen. Zulks gebeurt bij aangetekend schrijven.

Art. 16. Wanneer de adviserende commissie een voor de betrokkene ongunstig advies aan de Vlaamse regering overmaakt, verstuurt zij terzelfder tijd, bij aangetekend schrijven een afschrift van dit advies aan de aanvrager. Deze beschikt over een termijn van twintig dagen, ingaande de dag volgend op de verzending van dit schrijven om zijn/haar opmerkingen bij de Vlaamse regering in te dienen.

Art. 17. De beslissing tot toekenning of weigering van de bijstand wordt bij aangetekend schrijven aan de aanvrager betekend.

Art. 18. Het bedrag van de bijkomende bijstand wordt uitgekeerd in de maand december van het jaar waarop de bijstand betrekking heeft. Wanneer het recht op bijstand voor het jaar waarin de aanvraag werd ingediend niet tijdig kon vastgesteld worden, gebeurt de uitbetaling op een later tijdstip. Het recht op bijstand blijft verschuldigd voor het jaar waarin de betrokkene overlijdt. ./.

Art. 19. De burgemeester stelt de Vlaamse regering onverwijld in kennis van het overlijden van de begunstigde en vermeldt hierbij, in voorkomend geval, de naam, geboortedatum en woonplaats van de overlevende echtgeno(o)t(e).

De weduwe of weduwnaar van het/de in het vorige lid bedoelde oorlogsslachtoffer of getroffene van de repressie geniet, zonder hiervoor enige bijzondere formaliteit te moeten vervullen, een eigen recht op bijstand op voorwaarde dat hij/zij zowel ten tijde van de aanvraag om bijstand als bij het overlijden van de begunstigde, de noch feitelijk, noch van tafel en bed gescheiden echtgeno(o)t(e) was van deze laatste.

Art. 20. De begunstigde is ertoe gehouden de Vlaamse regering onverwijld in kennis te stellen van elk nieuw gegeven dat een invloed kan hebben op zijn recht op bijstand.

Art. 21. De Vlaamse regering kan te allen tijde ambtshalve onderzoeken of de voorwaarden voor de toekenning van de bijstand nog steeds vervuld zijn. De betrokkene moet aan dit onderzoek zijn volledige medewerking verlenen.

De beslissing tot stopzetting van de bijstand kan slechts genomen worden na advies van de adviserende commissie.

Art. 22. De bijstand die uitgekeerd werd op grond van gegevens die bedrieglijk, onjuist of onvolledig zijn kan teruggevorderd worden hetzij ten laste van de begunstigde, hetzij ten laste van zijn erfgenamen of legatarissen, behalve wanneer de onjuiste beoordeling te wijten is aan de administratie.

De mogelijkheid tot terugvordering verjaart twee jaar na de dag waarop de Vlaamse regering kennis heeft gekregen van het overlijden van de begunstigde of van de bedrieglijke, onjuiste of onvolledige aard van de gegevens waarop de toekenning van de bijstand gesteund was.

HOOFDSTUK V. Werking van de adviserende commissie.

Art. 23. De voorzitter van de adviserende commissie bepaalt de datum van de zittingen en roept de leden op. De oproepingsbrief wordt minstens tien dagen voor de vergadering aan de leden toegestuurd.

Art. 24. Bij afwezigheid van de voorzitter worden zijn functies uitgeoefend door het oudste lid.

Art. 25. De adviserende commissie beraadslaagt en beslist met gesloten deuren. Zij kan slechts op geldige wijze zitting houden wanneer ten minste vier leden aanwezig zijn. De beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter. De stemming gebeurt mondeling.

Art. 26. De adviserende commissie kan, indien zij dit wegens de complexiteit van een bepaald dossier nodig acht, een beroep doen op externe deskundigen door hen ter zitting uit te nodigen.

Art. 27. De voorzitter van de adviserende commissie ontvangt een presentiegeld gelijk aan het maximumbedrag bedoeld in artikel 9 c) van het besluit van de Vlaamse regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en presentiegelden aan commissarissen, gemachtigden van Financiën, afgevaardigden van de Vlaamse regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

De andere leden van de adviserende commissie, alsook de deskundigen die worden gehoord, ontvangen een presentiegeld dat wordt vastgesteld op het maximumbedrag bedoeld in artikel 9 a) van het in het eerste lid genoemde besluit van de Vlaamse regering.

De secretaris van de adviserende commissie heeft per zitting recht op een vergoeding gelijk aan het maximumbedrag bedoeld in artikel 9 b) van het genoemde besluit van de Vlaamse regering.

Art. 28. De voorzitter, de leden en de secretaris, alsook de deskundigen die worden gehoord, kunnen per zitting aanspraak maken op de terugbetaling van hun reis- en verblijfskosten volgens dezelfde normen als die welke gelden voor de ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en dit overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten van het rijkspersoneel, waarbij de voorzitters worden gelijkgesteld met ambtenaren behorende tot de rang 15 tot 16, en de ondervoorzitters, leden en deskundigen met ambtenaren behorende tot de rang 10 tot en met 14 en de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 december 1964 tot vaststelling van de vergoedingen wegens verblijfskosten toegekend aan de leden van het personeel der ministeries.

Art. 29. De presentiegelden en vergoedingen waarvan sprake is in de artikelen 25 en 26 worden uitgekeerd volgens de modaliteiten bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 27

HOOFDSTUK VI. Slotbepalingen.

Art. 30. Het decreet betreffende de toekenning van bijzondere bijstand aan oorlogsslachtoffers en getroffenen van de repressie treedt in werking op

Art. 31. De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Luc MARTENS